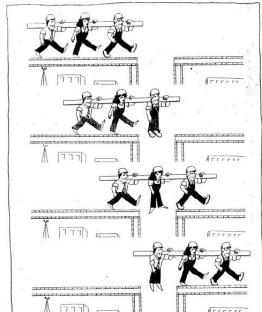
חידושים ומגמות בביצוע מבחנים קבוצתיים בזירה הבין לאומית

ד"ר יגאל רוזן Senior Research Scientist Harvard University

לשכת המדען הראשי, משרד החינוך 2 בספטמבר, 2015

מבוא

- ליכולת עבודה בצוות תפקיד מרכזי בכלכלת המידע הגלובלית.
- הצלחתם של בוגרי מערכת החינוך בחיים המקצועיים והאישיים תלויה בין היתר
 במיומנויות שיתופיות, כגון: ביצוע משימות בצוות, ארגון וניטור עבודת צוות
 ותקשורת בין-אישית.
 - בעוד שפרקטיקה של למידה קבוצתית רווחת בבתי-הספר, הערכה של תהליכי ותוצרי למידה מתמקדת לרוב ביחיד.

מחקר ופיתוח

- פיתוח מסגרת הערכה (למשל, פיז"ה 2015).
- בניית משימות ביצוע להערכה של תהליכים ותוצרים שיתופיים (למשל, ACT21S, HarvardX).
 - .(Pearson, ETS). פיתוח של שיטות פסיכומטריות יעודיות
- הטמעת טכנולוגיות לניהול נתונים והפקת דוחות הערכה (למשל, ETS)

שלבים קריטיים במחקר ופיתוח

- מטרת הערכה: האם הערכה נעשית כחלק מתכנית לימודים? איזה שימוש יעשה
 בתוצאות הערכה?
 - ?אישי לעומת קבוצתי: האם מעוניינים בציון אישי ו/או קבוצתי
- פיתוח מסגרת הערכה, קביעת רמות בקיאות ועקרונות לפיתוח משימות הערכה.
 - תיקוף עם מורים ומומחי תוכן.
 - הקמת תשתית טכנולוגית לפיתוח משימות הערכה וניהול נתונים.
 - פיתוח משימות הערכה וביצוע פיילוט.
 - מפיילוט לתכנית ארצית.

פיז"ה 2015: הגדרת פתרון בעיות שיתופי

יכולת פתרון בעיות שיתופי היא היכולת של אדם לעסוק בצורה אפקטיבית בתהליך שבו שני שותפים או יותר מנסים לפתור בעיה באמצעות שיתוף החשיבה והמאמץ הנחוצים כדי למצוא פתרון, וצירוף הידע שלהם, כישוריהם ומאמציהם כדי להגיע אליו.

יכולת פתרון בעיות שיתופי היא ממד המאחד כישורי שיתוף פעולה עם כישורי פתרון בעיות, ובו שיתוף הפעולה הוא הגורם המוביל.

(OECD, 2013)

רקע התלמידים כישורי יסוד כישורים שיתופיים ידע קודם י גיבוש מכנה משותף מתמטיקה • (grounding) קריאה וכתיבה הסברה מדע וסביבה • תיאום למידה בחיי היום-יום כישורי פתרון בעיות מאפיינים נטיות אופי ועמדות • • חקירה והבנה ייצוג וניסוח • ניסיון וידע • תכנון וביצוע • מוטיבציה • ניטור והערכה (רפלקציה) יכולת קוגניטיבית מיומנויות פתרון בעיות שיתופי • גיבוש הבנה משותפת ושמירה עליה • נקיטת פעולות מתאימות כדי לפתור את הבעיה • גיבוש ארגון פנימי של הקבוצה ושמירה עליו מאפייני המשימה תרחיש הבעיה • פתיחות סוג המשימה • זמינות המידע • הסביבה • תלות הדדית • תוכן התחום סימטריה של המטרות הרכב הקבוצה מדיום • סימטריה בתפקידים עושר סמנסי • סימטריה במעמדות רפרנציאליות גודל הקבוצה • מרחב הבעיה

מסגרת הערכה: פיז"ה 2015

סוגים של משימות הערכה

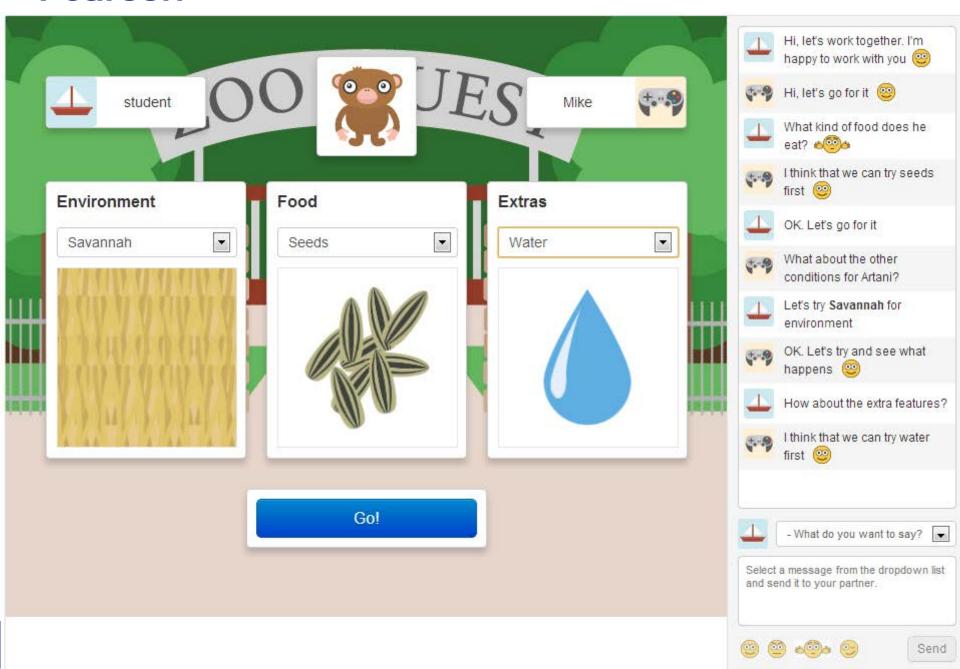
- בניית קונצנזוס הקבוצה צריכה לקבל החלטה לאחר ששקלה את נקודות מבטם, דעותיהם וטיעוניהם של חבריה.
- בעיות תמונה חלקית זו שיטה לוודא את קיומה של תלות הדדית בין פותרי הבעיה, שהיא תנאי הכרחי למדידת שיתוף פעולה. לכל חבר בקבוצה יש מידע או כישורים שונים. הקבוצה צריכה לצרף את כל המידע ולגייס את הכישורים של כל חבריה כדי להשיג את המטרה הקבוצתית. שום חבר בקבוצה אינו יכול להשיג את המטרה הקבוצתית בכוחות עצמו.
 - משא ומתן לחברי הקבוצה גישה שונה למידע ומטרות אישיות שונות. באמצעות משא ומתן אפשר להעביר פריטי מידע נבחרים כך שכל הצדדים יצאו נשכרים מהפתרון והמטרות הקבוצתיות הכלליות תקבלנה אף הן מענה.

גם משימות מסוגים אחרים יכולות להיות מתאימות, בתנאי שהן כוללות פעילויות שיתופיות *מוגבלות בזמן* המחייבות *כללים בסיסיים* לנקיטת פעולות, וכן גיבוש ושמירה על *הבנות משותפות* ועל *ארגון הקבוצה*.

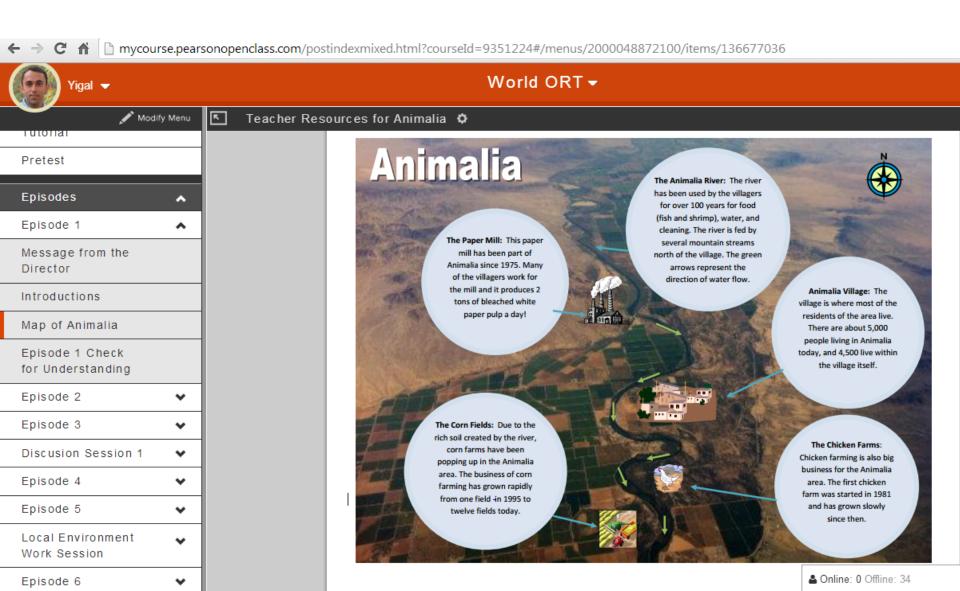
רמות בקיאות

- נמוכה התלמיד מגיב על מידע או מייצר מידע בעל רלוונטיות מועטה בלבד למשימה.
 התלמיד תורם למשימה כאשר מבקשים ממנו מפורשות או שוב ושוב לעשות זאת,
 אולם פעולותיו תורמות רק במעט להשגת מטרותיה של הקבוצה. התלמיד פועל
 בנפרד מהאחרים ולעתים קרובות באופן שאינו תואם את תפקידו במשימה. לעתים
 רחוקות בלבד פעולותיו או פעולות התקשורת שלו עוזרות לקבוצה להתגבר על
 מכשולים פוטנציאליים.
- בינונית התלמיד נענה לרוב הבקשות למידע ולפעולה, ולרוב בוחר בפעולות התורמות להשגת מטרות הקבוצה. התלמיד ממלא את תפקידו במשימה ותורם לאסטרטגיות הכלליות לפתרון הבעיה, ומפעם לפעם יוזם פעולות. לסיכום, הוא חבר קבוצה מוצלח, אך אינו תמיד יוזם באופן פרואקטיבי דרכים לגבור על מכשולים המקשים את שיתוף הפעולה.
- גבוהה התלמיד נענה לבקשות למידע ולפעולה ובוחר בפעולות התורמות להשגת מטרות הקבוצה. הוא גם יוזם בקשות למידע מאחרים, מבצע מיוזמתו פעולות שונות שלא התבקש לבצע, ומגיב ביעילות לקונפליקטים, לשינויים במצב הבעיה ולמכשולים חדשים הצצים בדרך למטרות. התלמיד מתפקד כחבר קבוצה אחראי כאשר המצב מחייב זאת ויוזם דרכים להתגבר על מהמורות קשות בשיתוף הפעולה.

Pearson

Pearson- קדימה מדע, משרד החינוך ו-ANIMALIA

Beijing משרד החינוך והאקדמיה למדעים

- פיתוח מבחנים קבוצתיים במדעים ובמתמטיקה
- הערכה משולבת בתכנית לימודים לפיתוח חשיבה
 - מבחנים מתוקשבים

Educational Testing Service (ETS)

About Courses & Modules

Research

Programs

People

Blog

| For Faculty

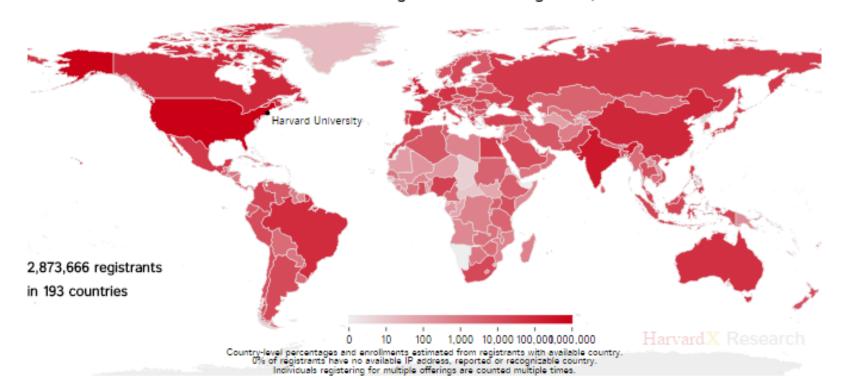
HOME / RESEARCH / HARVARDX INSIGHTS /

World Map of Enrollment

All HarvardX Offerings (All Time)

Estimated Worldwide Registration as of August 24, 2015

מקורות

- Griffin, P., Care, E., & McGaw, B. (2012). The changing role of education and schools. In P. Griffin, B. McGaw, & E. Care (Eds.), *Assessment and teaching 21st century skills* (pp. 1-15). Heidelberg, Germany: Springer.
- Liu, L., von Davier, A., Kyllonen, P., & Zapata-Rivera, D., (in press). A tough nut to crack: Measuring collaborative problem solving. In Y. Rosen, S. Ferrara, & M. Mosharraf (Eds.), Handbook of Research on Technology Tools for Real-World Skill Development. Hershey, PA: Information Science Reference, IGI Global.
- OECD (2013). PISA 2015 Collaborative Problem Solving Framework. OECD Publishing.
- O'Neil, H. F., Jr., & Chuang, S. H. (2008). Measuring collaborative problem solving in low-stakes tests. In E. L. Baker, J. Dickieson, W. Wulfeck, & H. F. O'Neil (Eds.), *Assessment of problem solving using simulations* (pp. 177-199). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Rosen, Y. (2015). Computer-based assessment of collaborative problem solving: Exploring the feasibility of human-to-agent approach. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, 25(3), 380-406.
- Rosen, Y., & Foltz, P. (2014). Assessing collaborative problem solving through automated technologies. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*, *9*(3), 389-410.
- Rosen, Y., & Rimor, R. (2012). Teaching and assessing problem solving in online collaborative environment. In R. Hartshorne, T. Heafner, & T. Petty (Eds.), *Teacher education programs and online learning tools: Innovations in teacher preparation* (pp. 82-97). Hershey, PA: Information Science Reference, IGI Global.
- Weinberger, A., & Fischer, F. (2006). A framework to analyze argumentative knowledge construction in computer-supported collaborative learning. *Computers & Education, 46*, 71–95.

Questions:

igal.rosen@gmail.com